

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 19-07-60234 שמעון כברה נ' מדינת ישראל – אתג"ר

לפני: כבוד השופט גיא אבנון

המבקשים: 1. שמעון כברה – ת"ז 043044205

2. יו קאר – ע"מ 558381950

3. ש.כ.ל.ל. ניהול ולוגיסטיקה בע"מ – ח"פ 515916286

נגד

המשיבה: מדינת ישראל – אתג"ר, להב 433

בשם המבקשים: עו"ד גיל דחוח, עו"ד גלית רוטנברג, עו"ד חנן כבירי

בשם המשיבה: רפ"ק עו"ד לירון גבעול, רס"מ מרינה אריכמן, פקד עו"ד עדי שמלוב שרמן, פקד עו"ד בועז ביטון

החלטה

לפני בקשה להשבת תפוסים אשר נתפסו למטרת חילוט עתידי בשווי עבירות הלבנת הון.

רקע

1. המבקש 1 הוא חשוד מרכזי בחקירת עבירות הכוללות, בין השאר, זיוף מסמך בנסיבות מחמירות, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, קשירת קשר לפשע, הלבנת הון – ביצוע פעולה ברכוש אסור, ועוד. המבקש הוא סוחר רכב העוסק בשיקום כלי רכב שהורדו מהכביש לאחר שהוכרו כ"אובדן גמור להלכה" (להלן: אובדן להלכה). מצב בו נקבע על ידי שמאי כי הנזק לרכב עולה על 50% ואיננו עולה על 60%, ראו סעיף 1 לחוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות), תשנ"ח-1988 (להלן: חוק הרישום), וכן סעיף 1 לתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), תשמ"ו-1986. המבקשות 2 ו-3 הן שותפות וחברה המצויות בשליטתו של המבקש 1, באמצעותן לפי החשד בוצעו חלק מהעבירות.

החקירה העלתה חשד לזיוף מסמכים הנוגעים לתיקון 51 כלי רכב אותם רכשו המבקשים, ובהמשך מכרו 44 מתוכם ללקוחות. בחודש יולי 2019 נעצרו המבקש ואחר עת הפכה החקירה

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 60234-07-19 שמעון כברה נ' מדינת ישראל – אתג"ר

לגלויה (השניים שוחררו בהמשך), אז בוצעו חיפושים ונתפסו מוצגים רבים כמו גם רכוש שנועד לחילוט בתום ההליך. החקירה נמצאת בשלבי סיום, על סף הליכי שימוע בעניינם של המעורבים השונים.

2. במהלך התקופה שחלפה הגיעו הצדדים להסכמות שונות, במסגרתן הוחזרו חלק מן התפוסים שאינם עוד מענייננו. גם שאלת קיומו של חשד סביר איננה נדרשת לדיון בשלב זה (הובהר כי המבקשים עומדים על חפותם, אך החליטו לשמור טענותיהם בעניין זה להמשך). עיקר המחלוקת נוגע לשווי העבירות המיוחסות למבקשים, כפי שיפורט להלן.

לטענת המשיבה, המבקשים ביצעו עבירות מרמה והלבנת הון בשני מסלולים נפרדים, המצדיקים חילוט בשווי העבירות בגין כל אחד מהמסלולים בפני עצמו. לטענת המבקשים, המדובר בכפל חילוט. מחלוקת נוספת נוגעת לשווי התפוסים, ובעניין זה הגישו המבקשים הערכות שמאי באשר לשני נכסי מקרקעין, המשיבה הגישה התייחסות נגדית והמבקשים הגישו "התייחסות להתייחסות". אשר לכלי הרכב התפוסים, הצדדים הגיעו בשלב מוקדם למתווה המאפשר בדיקת תקינות לצורך מכירתם. כפי שנראה בהמשך, תוצאת ההליך דנן תשליך גם על המתווה. סוגיה נוספת שהובאה לבירור נגעה למצבן הכלכלי של המבקשות 2 ו-3, הוגשו חוות דעת של רו"ח מטעם המבקשים ומטעם יחידת החילוט באפוטרופוס הכללי, ואף התקיים דיון בו נחקרו רואי החשבון על חוות הדעת. סוגיה זו איננה חלק מההחלטה דנן, הואיל והצדדים טרם השלימו הגשת סיכומיהם. עם זאת, נוכח המסקנה אליה הגעתי, ייתכן כי סוגיה זו תתייתר.

גדר המחלוקת - בתמצית

3. לטענת המשיבה, המבקשים פעלו בשני מסלולים נפרדים במסגרתם ביצעו עבירות הלבנת הון. מסלול ראשון – מרמה כלפי חברות ביטוח וליסינג (להלן: חברות הביטוח). במהלך החודשים ינואר 2018 – יולי 2019 קיבלו המבקשים כלי רכב שהוגדרו כאובדן להלכה. כלי הרכב נמכרו על ידי חברות הביטוח למגרשי הסדר שונים, תוך שהבעלות נותרה בידי חברות הביטוח עד לסיום הליך השיקום ובדיקת כלי הרכב. מגרשי ההסדר מכרו את כלי הרכב למבקשים במצבם לאחר תאונה, זאת בכפוף להתחייבותם של המבקשים לתקן את כלי הרכב בכפוף להוראות חוק הרישום, ולהעביר לחברות הביטוח מסמכים המעידים על התיקון. כן נקבע כי שמאי מטעם חברות

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 60234-07-19 שמעון כברה נ' מדינת ישראל – אתג"ר

הביטוח יבדוק את כלי הרכב לאחר שישוקמו. המבקשים העבירו את כלי הרכב לתיקון במקום לא ידוע, תוך שימוש בחלפים שמקורם איננו ידוע. על מנת לעמוד בהוראות חוק הרישום, המחייב ביצוע התיקונים במוסך מורשה והצגת חשבוניות בדבר החלפים שהותקנו בכלי הרכב, זייפו המבקשים אישורים ממוסכים מורשים, כמו גם חשבוניות בגין רכישת חלקי חילוף (להלן: המסמכים המזויפים). המסמכים המזויפים הוצגו למשרד הרישוי, לצורך ביצוע בדיקה לאחר תיקון כלי הרכב, ובהמשך הוצגו לשמאי חברות הביטוח לקבלת אישור בדבר שיקום כלי הרכב. כתוצאה מכך קיבלו המבקשים במרמה את זכות הבעלות בכלי הרכב, ובכך ביצעו עבירה של קבלת רכוש אסור בניגוד לסעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 (להלן: חוק איסור הלבנת הון). כלי הרכב שנרכשו בדרך זו יכנונו להלן: כלי הרכב המזויפים.

את שווי העבירות למדה המשיבה מהמחיר בהם נמכרו כלי הרכב המזויפים לידי הלקוחות (להלן: מחיר המכירה). בהתאם להוראות התוספת השנייה לחוק איסור הלבנת הון, פעולה ברכוש אסור לפי סעיף 4 הוגדרה ביחס ל"רכוש או כספים בשווי של 150,000 שקלים חדשים לפחות, בין בפעולה אחת ברכוש ובין בכמה פעולות ברכוש המצטברות לסכום האמור בתוך תקופה של חודשיים". מכאן, המשיבה ערכה בדיקה של מועדי ביצוע העבירות בתקופה הרלוונטית, אותה חילקה לתקופות משנה בנות חודשיים כל אחת, וחישבה את שווי העבירות בכל תקופת משנה. החישוב צורף כנספח ב' לחוות הדעת שהגישה המשיבה. במסגרת החישוב השמיטה המשיבה 5 כלי רכב מזויפים שלא עמדו במגבלה המנויה בתוספת השנייה. שווי עבירות הלבנת הון בגין מסלול זה עומד, לשיטת המשיבה, על סך של כ- 2.8 מיליון ₪.

4. מסלול שני – מרמה כלפי הלקוחות: המבקשים הכניסו את כלי הרכב המזויפים למגרשי רכב שבשימושם, לצורך מכירתם ללקוחות. בכך הטמיעו המבקשים את כלי הרכב המזויפים בכלי רכב אחרים שלא בוצעה בהם עבירה. 44 מתוך כלי הרכב המזויפים נמכרו ללקוחות על ידי המבקשים. הלקוחות נחקרו בגין הרכישה. חלקם מסרו כי לא ידעו שהרכב עבר תאונה, חלקם טענו כי ידעו על תאונה מינורית, וחלק ידעו על תאונה קשה בגינה הרכב שוקם. כל הלקוחות מסרו כי לו ידעו שהרכב תוקן במוסך לא ידוע מחלפים שמקורם איננו ידוע, לא היו רוכשים את הרכב. בכך, לטענת המשיבה, ביצעו המבקשים עבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (במאמר מוסגר: המשיבה מייחסת למבקשים גם עבירות מס, שאינן רלוונטיות לדיון).

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 60234-07-19 שמעון כברה נ' מדינת ישראל – אתג"ר

לטענת המשיבה, את עבירות הלבנת ההון במסלול זה ביצעו המבקשים בעצם מכירת הרכוש האסור – כלי הרכב המזויפים, לידי הלקוחות. גם במקרה דנן שווי העבירות נלמד ממחיר המכירה, וגם כאן חולקו מועדי ביצוע העבירות לתקופות משנה בנות חודשיים כל אחת, והושמטו 5 כלי רכב שלא עמדו בהוראות התוספת השנייה. חישוב שווי עבירות הלבנת הון במסלול זה פורט בנספח ג' שצורף לחוות הדעת שהגישה המשיבה, והוא עומד על כ- 2.45 מיליון ₪.

5. כאמור, עיקר המחלוקת בין הצדדים נוגע לטענת המשיבה, כי יש לסכום את שווי עבירות הלבנת הון בשני המסלולים, כך שנגיע לשווי עבירות כולל בסך של כ- 5.25 מיליון ₪. לטענת המבקשים, מנגד, מדובר בביצוע כפל חילוט בגין אותן עבירות. סוגיות נוספות השנויות במחלוקת: (-) לטענת המבקשים, כלל אין מקום לייחס עבירות הלבנת הון בגין המסלול הראשון, שכן אלו התגבשו אך ורק בשלב השני, עת נמכרו כלי הרכב ללקוחות. (-) המבקשים טענו לפער שבין שווי העבירות "ברוטו", קרי, מחיר המכירה, לבין שווי העבירות "נטו", קרי, הרווח שהפיקו המבקשים ממכירת כלי הרכב המזויפים. (-) אופן חישוב שווי התפוסים. (-) שאלת פוטנציאל החילוט בתום ההליך. שני הצדדים ביקשו לתמוך טענותיהם בפסיקה (חלקה אותה פסיקה ממש בפרשנות שונה).

דיון

6. קראתי בעיון את טיעוני הצדדים, כמו גם את הפסיקה אליה הפנו. כן עיינתי בחומרי החקירה (חרף העובדה שבשלב זה אין מחלוקת בדבר קיומו של חשד סביר לביצוע העבירות). אקדים מסקנה לדיון: ספק בעיניי האם בסופו של משפט (ככל שיוגש כתב אישום) תעמוד המשיבה בנטל הדרוש להוכחת ביצוע עבירות הלבנת הון במסלול הראשון, קרי, מול חברות הביטוח. גם אם משימתה זו תצליח, אינני מקבל את המבנה המשפטי במסגרתו ביקשה המשיבה לסכום את שני מסלולי הלבנת ההון זה לזה. לדעתי, מדובר במובהק בכפל חילוט שאיננו מתיישב עם העקרונות העומדים בבסיס דיני החילוט. מכאן, שווי עבירות הלבנת הון נמוך משמעותית מזה שמייחסת המשיבה למבקשים. אנמק.

7. בבסיס דיני החילוט מספר תכליות, העיקרית שבהן – תכלית קניינית: "הוצאת בלעו של גזלן מפיו". משמע, שלילת פירות העבירה, פגיעה בתמריץ לביצוע העבירה, ומניעת מצב בו

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 60234-07-19 שמעון כברה נ' מדינת ישראל – אתג"ר

חוטא ייצא נשכר. תכלית נוספת – הרתעתית: חילוט רכוש המאפשר את ביצוע העבירה, גם אם לא הופק רווח כתוצאה מביצועה (סעיף 21(א)(1) לחוק איסור הלבנת הון). קיימת בפסיקה התייחסות לתכלית שלישית – סנקציה עונשית, ואולם זו נדחקה ולא קיבלה ביטוי של ממש בפסיקה הערכנית. ראו ע"פ 80/19 אהוד מאיר שאיבות בע"מ נ' מדינת ישראל (11.8.19) (להלן: עניין אהוד מאיר), פסקה 15.

הבה ונבחן את מעשיהם של המבקשים (לשיטת המשיבה, וכפי שאלו עולים לכאורה מחומרי החקירה): א. המבקשים התחייבו לרכוש כלי רכב שעברו תאונה קשה והוגדרו כאובדן להלכה. ב. המבקשים פעלו לתיקון כלי הרכב במקומות לא ידועים תוך שימוש בחלפים שמקורם איננו ידוע. ג. המבקשים זייפו מסמכים בדבר תיקון במוסכים מורשים וזייפו חשבוניות בגין רכישת חלפים. ד. המסמכים המזויפים הוצגו למכון רישוי לקבלת אישור תקינות כלי הרכב. ה. המסמכים המזויפים והאישור שהושג במרמה ממשרד הרישוי הוצגו לשמאי חברות הביטוח. ו. לאחר שהתקבל במרמה אישור שמאי חברות הביטוח, הוצגו הנתונים לחברות הביטוח, שהעבירו את הבעלות בכלי הרכב לידי המבקשים. ז. כלי הרכב הוטמנו במגרשים בבעלות המבקשים, בין מכוניות "לגיטימיות". ח. כלי הרכב נמכרו לרוכשים, אשר לא היו מבצעים את העסקה לו ידעו את נתוני האמת בדבר המרמה והזיופים שביצעו המבקשים. תוצאה: המבקשים קיבלו את דמי מכירת כלי הרכב – מחיר המכירה.

8. צודקת המשיבה בטענתה כי המבקשים ביצעו לכאורה עבירות מרמה כלפי מספר גורמים. אני נכון אף לקבל את הטענה כי במעשיהם קיבלו המבקשים דבר במרמה בנסיבות מחמירות, אף זאת ממספר גורמים: כך, קיבלו המבקשים דבר במרמה ממכון הרישוי – אישור בדבר תקינות הרכב. עבירה זהה בוצעה כלפי שמאי חברות הביטוח, וכלפי חברות הביטוח עצמן, והתמורה – זכות הבעלות ברכב, המאפשרת למבקשים לבצע את הליך מכירת כלי הרכב המזויפים ללקוחות.

מנגד, עבירת הלבנת הון התגבשה, לשיטתי, בשלב בו נמכרו כלי הרכב ללקוחות, עת הושלמה העסקה. ראשית, אני מטיל ספק באפשרות הוכחת הקונסטרוקציה לפיה הטמעת כלי הרכב המזויפים במגרש מכוניות בין כלי רכב לגיטימיים מהווה פעולה ברכוש אסור. כלי רכב איננו כסף, הנטמע בחשבון בנק באופן שאיננו מאפשר לאבחן בין כסף "לבן" לכסף "שחור". כל כלי רכב נושא לוחית רישוי – מספר סידורי, המאפשר לבדוק את נתוניו באופן פרטני. מכאן,

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 60234-07-19 שמעון כברה נ' מדינת ישראל – אתג"ר

טענת ההטמעה מוקשית בעיניי. כמו כן, חלק מכלי הרכב נמכרו לסוחרים, חלקם במסגרת עסקאות טרייד-אין, וכלל לא הוצגו במגרשי המבקשים בין מכוניות אחרות. מכאן, דומני שהמשיבה תעמוד בפני משוכה של ממש בדרכה להוכיח הטמעה של כלי הרכב המזויפים במגרשי המבקשים.

שנית, הקושי העיקרי הרובץ לפני המשיבה נעוץ, לדעתי, בכך שחילוט בגין כל מסלול בנפרד הוא ניסיון מלאכותי לפצל את מטרת ביצוע העבירות למטרות משנה. אבהיר: המבקשים שמו להם למטרה למכור את כלי הרכב ללקוחות לצורך קבלת מחיר המכירה. בדרכם אל המטרה המיוחלת זייפו המבקשים מסמכים, עשו בהם שימוש תוך הצגתם לגורמים שונים וקיבלו דבר במרמה מכל אותם גורמים לאורך הדרך. בכך ביצעו המבקשים עבירות כלפי נמענים שונים. מנגד, המטרה בביצוע העבירות היא אחת – מכירת כלי הרכב ללקוחות. כך – התמורה שקיבלו המבקשים כנגד כלי הרכב הגיעה אך ורק בשלב הסופי, בו מסרו את כלי הרכב ללקוחות וקיבלו את דמי המכירה.

9. מכאן, חילוט שווי כלי הרכב בנפרד בגין כל אחד ממסלולי הלבנת ההון יהווה כפל חילוט, ואיננו מתיישב עם התכלית העיקרית העומדת בבסיס דיני החילוט – התכלית הקניינית – "הוצאת בלעו של גזלן". על האיסור לחלט יותר מפעם אחת בגין אותה סדרת מעשים, אף אם אלו מקימים מספר עבירות, ראו ע"פ 6145/15 רונאל פישר נ' מדינת ישראל (25.10.15), להלן: עניין פישר):

"כאמור, חילוט רכושו של עבריין במסגרת ההליך הפלילי נועד למנוע מצב בו רכוש שהושג בעבירה יוותר בידי העבריין וכן נועד לפגוע בתמריץ לעבור עבירות המניבות רווח כלכלי. נראה כי הן התכלית הקניינית והן התכלית ההרתעתית ימומשו על-ידי חילוט מלוא הסכום בו נעברו העבירות על-ידי המערער. חילוט הסכום שהמערער קיבל לידי כשוחד ולאחר מכן "הלבין" יפגע בתמריץ לעבור עבירות עתידיות, וכן יוציא מחזקתו את מה שלכאורה השיג שלא כדין. גישת המשיבה לפיה יש להורות על חילוט כפל הסכום האמור – כנגד שתי העבירות שבוצעו באותו רכוש – חורגת מהתכליות האמורות ואינה הכרחית לצורך הגשמתן. מרגע שנתפס הרכוש שבו בוצעה העבירה – או שוויו – לא נותר עוד בידי העבריין (או העבריין

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 19-07-60234 שמעון כברה נ' מדינת ישראל – אתג"ר

לכאורה) רכוש כאמור, ותפיסת רכוש נוסף, בגדר החילוט, משמעותה פריצה אל מעבר להיקף הרכוש שהיה מעורב בעבירה ותפיסת רכוש נוסף (שלא נעברה בו או לגביו כל עבירה), שכמוה כענישה לכל דבר" (פסקה 22).

...

"איני שותף לחשש אותו הביע בא-כוח המדינה לפיו האיסור על כפל-חילוט בעניינו של המערער יוביל לפגיעה במטרותיו הייחודיות של החוק להלבנת הון. בהחלט ייתכן כי בנסיבות אחרות, בהן אדם אחד יואשם בעבירת המקור ברכוש מסוים ואדם אחר יואשם בעבירה של "הלבנת" אותו רכוש – יהיה ניתן לחלט מכל אחד מהם רכוש בגובה אותו הסכום, מבלי שהדבר ייחשב כ"כפל חילוט". ייתכן גם שהכרעה בשאלה זו תחייב הבחנה בין מצב בו ניתן לתפוס ולהעמיד לדין את שני העבריינים לבין מצב בו ניתן לתפוס ולהעמיד לדין רק את מלבין ההון. השאלה שבפניי היא אחרת, ואיני נדרש להכריע במקרים תיאורטיים אחרים או עתידיים. במקרה הנדון, שלעמדת בא-כוח המשיבה אינו מקרה נפוץ ואופייני, שתי העבירות בוצעו לכאורה באותו הרכוש על-ידי אותו אדם. לא שוכנעתי כי כפל חילוט בנסיבות אלה נדרש כדי להגשים את תכליות החילוט הכלליות ואף לא את התכלית הספציפית העומדת בבסיסו של חוק איסור הלבנת הון, שכן מימוש תכליות אלה מתמצה במלואו על-ידי חילוט הסכום ש"הולבן". מכל מקום, משלא נמצא מקור מפורש בחוק המסמיך לחלט פעמיים – בגין שתי עבירות שונות – את אותו הסכום לגביו נעברו העבירות על-ידי אותו אדם, שכן החוק "שותק" ביחס לאפשרות זו, נראה כי דין עמדת המדינה להידחות" (פסקה 24).

10. המשיבה ביקשה ללמוד מהחלטת בית המשפט העליון שניתנה אך לאחרונה בעניין ביידון: ע"פ 6009/19 עלאא ביידון נ' מדינת ישראל (23.10.19), שם נקבע כי ניתן לחלט מכל אחד מהמערבים את שוויה המלא של העבירה, ונדחתה טענה לכפל חילוט בעבירות של הברחת טובין (לפי הדין האמריקאי) ובגין הלבנת הון בשווי העתיקות (בארץ). איני מקבל את הטענה. נהפוך הוא: בעניין ביידון מדובר על חילוט (בארצות הברית) של עתיקות שהוברחו – חילוט החפץ לפי הדין האמריקאי, ועל חילוט (בישראל) של שכר ששולם למערער תמורת ביצוע העבירות, כשהעילה היא הלבנת אותו שכר. דווקא בעניין ביידון אישרה המדינה כי במקרה בו שתי הוראות חילוט שונות נוגעות לאותו סכום, אין מקום לחילוט בכפל (כפי שנקבע בעניין פישר), ראו פסקה 6.

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 60234-07-19 שמעון כברה נ' מדינת ישראל – אתג"ר

הקונסטרוקציה שביקשה המשיבה ליצור בהליך דנן, מתיישבת להפליא עם הקביעה בעניין פישר, לפיה בשעה שמדובר בעבירות שבוצעו ביחס לאותו הסכום – דמי המכירה, אין מקום להורות על חילוט בכפל. יותר מכך, החילוט בכפל מערב למעשה בין עקרונות החילוט לעקרונות הענישה, בדגש על קנס. על האבחנה בין חילוט וקנס ראו עניין אהוד מאיר, פסקה 16.

11. יותר מכך: המשיבה מבססת את שווי עבירות הלבנת ההון בשני המסלולים על מחיר המכירה, אלא שלטענתה הרציונל שונה: במסלול הראשון מדובר על קבלת זכות הבעלות ברכב, ובמסלול השני על מכירת הרכב. האבחנה מלאכותית בעיניי. סופו של יום, כל מסלול העבירות שביצעו המבקשים נועד למטרה אחת ויחידה – מכירת כלי הרכב ללקוח. די בכך כדי לקבוע, לשיטתי, כי גם אם המבקשים ביצעו מספר עבירות הלבנת הון בדרכם למטרה המיוחלת (וכאמור, ספק בעיניי אם כלל קמה עבירת הלבנת הון במסלול הראשון), הרי שלא ניתן לחלט יותר ממחיר המכירה – פעם אחת בלבד בגין כל כלי רכב.

12. מסקנת ביניים: שווי עבירות הלבנת הון לא יעלה על סך שווי העבירות באחד מבין שני המסלולים. נוכח הקרבה בין שוויין של העבירות בכל אחד מהמסלולים (השווי במסלול השני נמוך במעט, מכיוון שלא כל כלי הרכב נמכרו ללקוחות), ועל רקע הערכתי כי הסיכויים נמוכים להוכיח בסופו של משפט עבירות הלבנת הון במסלול הראשון, אני קובע את שווי עבירות הלבנת ההון בהתאם למפורט בנספח ג', לסך של 2.45 מיליון ₪.

13. אשר לפער בין שווי העבירות "ברוטו" לשוויין "נטו", מצאתי לקבוע כי מחיר המכירה מגלם באופן הראוי את שווי עבירות הלבנת ההון. אינני מתעלם, כמובן, מהחלטות אליהן הפנה ב"כ המבקשים, ובראשן ת"פ (מחוזי ירושלים) 18291-12-12 מדינת ישראל נ' ירון בלוא (13.6.18), אלא שכידוע מדובר בסוגיה שעודנה שנויה במחלוקת, ערעור על פסק הדין תלוי ועומד בבית המשפט העליון (ע"פ 6434/18), ולעת הנוכחית פסיקת בית המשפט העליון לא הורתה על ניכוי הוצאות שהוציא עברייין להגשמת ביצוע העבירה משווי עבירת הלבנת הון. די אם אפנה להוראת סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון, המורה לחלט רכוש בשווי העבירה במלואה. כן ראו, מבין רבים, עניין פישר בפסקה 27.

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 60234-07-19 שמעון כברה נ' מדינת ישראל – אתג"ר

14. אשר לצורך באיזון ובחינת פוטנציאל החילוט בתום ההליך (ראו עניין אהוד מאיר פסקה 18 ואילך), אני סבור כי נוכח עוצמת התשתית הראייתית ובהינתן השלב המתקדם בו נתון ההליך (החקירה בשלבי סיום ונשלחו הודעות לקראת שימוע) ראוי לאפשר בעת הנוכחית החזקת רכוש תפוס בשווי מלוא עבירות הלבנת הון.

15. שווי התפוסים: הצדדים חלוקים באשר לשווי כלי הרכב ושניים מתוך 3 נכסי מקרקעין. לטענת המבקשים, המשיבה העריכה את כלי הרכב התפוסים בשיעור של 60% מערכם, בלי ליתן הסבר ראוי לכך, וללא הערכת שמאי שיש בה כדי לבסס את ההערכה. ראוי כי המשיבה תמציא הסבר להערכת השווי. בית המגורים של המבקש בזבדיאל נתפס במחציתו. מכאן, יש לנכות את חלקה של רעיית המבקש, כמו גם את המשכנתא הרובצת על חלקו של המבקש. שווי הנכס עצמו הוערך על ידי המשיבה בהתאם לחוות דעת שמאי שהגישו המבקשים, ולפיכך אני מקבל את הערכת השווי שהציגה המשיבה. אשר למגרש בבני עי"ש, שמאי מטעם המבקשים העריך את שווי הקרקע בסך של 325,000 ₪. בקרת סבירות שנערכה מטעם המשיבה הגיעה למסקנה כי שווי הקרקע גבוה מכך. מכאן, לא מובנת הערכת השווי הנמוכה שהציגה המשיבה בסך של 100,000 ₪. אני מעמיד את שווי הקרקע בבני עי"ש לצורך הדיון על סך של 325,000 ₪.

16. מסקנה: שווי נכסי המקרקעין התפוסים (ברישום) על ידי המשיבה מגיע לסך של 1,470,000 ₪. שווי כלי הרכב התפוסים מגיע (לפי חישוב המשיבה) לסך של 1,673,340 ₪. שווי כלי הרכב התפוסים ונכסי הנדל"ן (סך של 3,143,340 ₪) עולה באופן משמעותי על שווי עבירות הלבנת הון שקבעתי לעיל (2.45 מיליון ₪). אלא שכיום מחזיקה המשיבה תפוסים נוספים – כספים שנתפסו במזומן (במט"ח ובמטבע ישראלי) בסך של 226,856 ₪, כספים שנתפסו בחשבונות בנק בסך של 544,144 ₪, המחאות בסך של 271,000 ש"ח. ברי כי אין הצדקה כלשהי להחזקת תפוסים בהיקף העולה על שווי עבירות הלבנת הון. כן לקחתי בחשבון את האינטרס בהחזקת כלי רכב תפוסים, ככל שקיים חשד סביר כי בוצעו בהם תיקונים שלא בהתאם להוראות חוק הרישום. אני ער, כמובן, לאינטרס המשיבה להחזיק כספים, מהם קל יותר להיפרע בתום ההליך. מנגד, על בית המשפט לשקול את הנזק שנגרם למבקשים כתוצאה מהמשך החזקת הכספים, בפרט לאור פרק הזמן הארוך בו אלו מוחזקים על ידי המשיבה, ולנוכח המסקנה כי כיום מוחזק רכוש בהיקף העולה באופן ניכר על שווי העבירות.

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 60234-07-19 שמעון כברה נ' מדינת ישראל – אתג"ר

תוצאה

17. אני מורה על ביטול צווי העיקול על חשבוניות הבנק (על יתרות הזכות בהם), על הכספים התפוסים ועל ההמחאות. אלו יוחזרו למבקשים. בשלב זה תמשיך המשיבה להחזיק בנכסי הנדל"ן ובכלי הרכב התפוסים.

המשיבה תגיש לבית המשפט רשימה של כלי הרכב לגביהם קיים חשד סביר לביצוע עבירות, קרי, כאלו שישנה הצדקה להמשך תפיסתם על מנת לאפשר מכירה שלהם רק לאחר שייבדקו בהתאם למתווה המוסכם אליו הגיעו הצדדים. בצד כל אחד מכלי הרכב ברשימה יפורט שוויו, ואופן ביצוע הערכת השווי (אין צורך בהגשת חוו"ד שמאי. די בהגשת הסבר מנומק לאופן ביצוע הערכת השווי). ככל ששווי כלי הרכב ברשימה זו בצירוף שווי נכסי הנדל"ן התפוסים (להלן: השווי המצרפי) יגיע לשווי עבירות הלבנת הון כפי שקבעתי לעיל, הרי ששאר כלי הרכב התפוסים יוחזרו למבקשים. ככל שהשווי המצרפי יעלה על שווי עבירות הלבנת הון, אשקול שחרור נכסי הנדל"ן תפוסים. ככל שהשווי המצרפי יפחת משווי עבירות הלבנת הון, אזי תצרף המשיבה את רשימת כלי הרכב הנוספים התפוסים (כאלו שאין לגביהם חשד סביר כי בוצעה בהם עבירה) תוך פירוט שווים בהתאם להנחיות לעיל.

בהינתן התוצאה אליה הגעתי, דומה שהתייטר בשלב זה הצורך בהכרעה בבקשת המבקשים לעניין מצבן הכלכלי של המבקשות 2-3. לפיכך אני פוטר את הצדדים מהגשת סיכומים בסוגיה. ככל שיעלה בהמשך צורך בכך, יוגשו סיכומים ותינתן החלטה.

על מנת לאפשר למשיבה להגיש ערר לבית המשפט המחוזי, אני מורה כי ההחלטה בדבר השבת התפוסים תיכנס לתוקף ביום 5.1.20 בשעה 12:00.

ניתנה היום, כ"ח כסלו תש"פ, 26 דצמבר 2019, בהיעדר הצדדים ותישלח אליהם. חומרי החקירה יוחזרו לנציגי המשיבה במזכירות בית המשפט.

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 60234-07-19 שמעון כברה נ' מדינת ישראל – אתג"ר

גילא אבנון, שופט